

УДК 378.1

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

*Криворучко О.М., д.е.н., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Успішна діяльність організацій та окремих осіб можлива за умови ефективного управління. Вид професійної діяльності з управлінням матеріальними, фінансовими, людськими та іншими ресурсами організації є менеджментом. Репутація на ринку і перспективи розвитку будь-якої організації значною мірою визначаються особистістю менеджера, його професійними здібностями та людськими якостями. Підготовка таких фахівців здійснюється на спеціальності «Менеджмент», яка передбачає формування системних компетентностей, необхідних для ефективного управління організаціями.

Перелік компетентностей формується у межах окремих освітньо-професійних програм (система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти). В якості таких програм на цей час в Україні у межах спеціальності «Менеджмент» виступають наступні: «Менеджмент організацій і адміністрування», «Менеджмент інноваційної діяльності», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Логістичний менеджмент» та ін.

На цей час особливу актуальність набуває підготовка фахівців за програмою «Логістичний менеджмент» в зв'язку з тим, що професія менеджера з логістики [1] за останні п'ять років входить у десятку

найбільш затребуваних професій не тільки в Україні, а й у світі (за експертними оцінками загальна потреба у професійних логістиках становить майже 500-700 тис.чоловік). Менеджер з логістики об'єднує в собі компоненти знань та умінь управлінця, економіста, інженера та юриста. Він володіє сучасними концепціями управління конкурентоспроможністю підприємства; знає шляхи зниження витрат, методи оптимізації управління ресурсами і витратами, вміє налагодити ефективні партнерські відносини; знає та розуміє правила перевезень вантажів усіма видами транспорту, митні процедури, системи складування товарів та управління запасами, організації виробництва продукції, організації постачання сировини і дистрибуції готової продукції, сучасних інформаційних технологій тощо.

Магістр з логістичного менеджменту [1] підготовлений для роботи на керівних посадах, посадах фахівців і менеджерів відділів (служб) логістики транспортних і торговельних підприємств, а саме: керівника відділу (логістики); директора з матеріально-технічного забезпечення (транспорту); начальника відділу (служби) транспорту (постачання, матеріально-технічного постачання, збуту, складу), менеджера з логістики (постачання, збуту), менеджера з транспортно-експедиторської діяльності, логіста-аналітика; фахівця в компаніях, що професійно здійснюють надання логістичних послуг (у транспортно-експедиційних, логістичних компаніях, міжнародних, складських комплексах і митних терміналах, дистрибутивних центрах); консультанта та експерта в компаніях, що здійснюють логістичний консалтинг та аутсорсинг.

Загальною метою магістерської освітньої програми «Логістичний менеджмент» спеціальності «Менеджмент» є формування компетентного управлінця у сфері логістичної діяльності організацій, що функціонують як на національному, так і на міжнародному рівнях. Завданнями програми є формування у здобувачів ґрунтовних знань, розуміння основних теорій,

принципів і методів аналізу, умінь та інших компетентностей щодо планування, організації, оцінювання та контролювання результатів логістичної діяльності підприємства. Значна увага в процесі підготовки магістра приділяється набуттю вмінь оцінювати, формувати та обирати оптимальну логістичну стратегію з урахуванням критичного рівня ризику, розраховувати її результативність та ефективність.

Випускники освітньої програми «Логістичний менеджмент» здатні до планування, оцінки та критичного осмислення бюджету логістичної діяльності, а також до аналізу та синтезу інформації щодо вдосконалення логістичної діяльності підприємства. Водночас вони вміють формувати та успішно реалізовувати перспективні й ефективні управлінські логістичні рішення. Окрім того, випускники спроможні креативно здійснювати стратегічне і поточне планування та контроль матеріального, інформаційного, фінансового, а також документаційного забезпечення логістичної діяльності та здійснювати реєстрацію, облік і контроль логістичних витрат.

Зміст підготовки фахівців з цієї освітньої програми має випереджувальний характер, тобто орієнтований на сучасну світову концепцію управління логістичною діяльністю.

До основних професійних компетентностей за цією програмою слід віднести:

вміння обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів;

вміння виявляти та вирішувати комплексні проблеми в логістиці, розв'язувати складні задачі, пов'язані зі сферою логістичної діяльності транспортного підприємства;

вміння встановлювати критерії, за якими організація визначає подальший напрямки розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні

стратегії та плани, спрямовані на забезпечення високого рівня логістичного сервісу та якості в логістичних системах;

вміння створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління, спілкуватися з експертами з інших галузей при вирішенні проблем логістичної діяльності підприємства, вирішувати спеціалізовані завдання, пов'язані із забезпеченням стійкості логістичних систем;

здатність розробляти проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість, застосовувати принципи, методи та стратегії щодо організації логістичних систем, процесів та потоків транспортних підприємств, обґрунтовувати механізм та інструменти координації і взаємодії їх елементів;

здатність щодо управління та забезпечення високого рівня логістичної інфраструктури в транспортних системах; здатність до управління логістичними потоками в транспортних системах та окремих функціональних сферах підприємства;

знання, розуміння та критичне осмислення основних теорій, принципів і методів аналізу, оцінювання та оптимізації результатів логістичної діяльності підприємства;

здатність розуміти основні поняття теорії процесного управління, створювати моделі логістичних бізнес-процесів з використанням найпоширеніших стандартів моделювання, аналізувати і контролювати перебіг бізнес-процесів АТП, виконувати оптимізацію логістичних бізнес-процесів; проводити їх реінжиніринг;

здатність організувати систему електронного документообігу для забезпечення логістичних процесів; організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів в логістиці із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій;

здатність здійснювати аналіз різних аспектів управління фінансовими потоками в логістичних системах; визначати об'єкти витрат, застосовувати методи калькулювання витрат для прийняття управлінських рішень; аналізувати оборотні кошти в логістичних системах, планувати потребу в них; складати бюджет логістичної діяльності; здатність забезпечувати високий рівень логістичного сервісу та якості та ін.

В ХНАДУ у межах спеціальності 073 «Менеджмент» відкрита підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Логістичний менеджмент». В навчальному плані передбачено такі обов'язкові навчальні дисципліни циклу професійної підготовки: «Управління ланцюгами постачань», «Логістичний менеджмент», «Оптимізація логістичних процесів», «Управління якістю», «Управління проектами і змінами», «Фінансові потоки у логістичних системах», «Інформаційні системи і технології». До дисциплін вільного вибору студентів відносяться: «Проектування логістичних систем», «Інноваційні технології в логістиці», «Реінжиніринг бізнес-процесів», «Маркетинг взаємодії АТП з партнерами», «Управлінське консультування».

Таким чином, підготовка фахівців за спеціальністю "Менеджмент" освітньо-професійною програмою "Логістичний менеджмент" забезпечує набуття високої компетентності і професійності з координації діяльності різних підрозділів підприємства та інших підприємств і організацій щодо ефективного просування товарів і послуг у сферах виробництва та обігу; розв'язування конфліктних ситуацій; пошуку компромісів для погодження інтересів різних ланок логістичної системи.

Література:

1. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
2. Перелік галузей знань і спеціальностей. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>